

EESTI KEEL

7. klass

(70 tundi)

ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU LÄBI PRAKTIILISTE TEGEVUSTE
Suuline ja kirjalik suhtlus - Kokkuvõtte tegemisel kuuldust ja loetust on õpilasel oluline esitada asjakohaseid küsimusi, mis aitavad süvendada arusaamist teemast. - Meili kirjutamisel ja keelevahendite valikul tuleb õpilasel pöörata tähelepanu korrektsusele ning selgusele, tagades sõnumi õige ja viisakas edastamine. - Aktuaalse meediateksti kommenteerimisel vestlusringis saab lauseid ümber sõnastada, säilitades samal ajal teksti sisu ja mõtte, et aidata kaasõpilastel paremini mõista teksti olulisust ja tagajärgi.	Suuline ja kirjalik suhtlus, õpilane: - Peab olema võimeline valima sobivat suhtluskanalit; oskama pidada asjalikke kirja- ja meilivahetusi; - Esitab küsimusi kuuldud ja loetud materjali kohta, teeb sellest järeldusi ning annab hinnanguid; - Suudab kokku võtta ja edastada eesmärgipäraselt nii suuliselt kui ka kirjalikult loetut ja kuuldut.
Teksti vastuvõtt - Piltliku teabe ja teksti sidumine on oluline oskus, mis võimaldab mõista ja tõlgendada mitmesuguseid meediavorme, nagu fotod, joonised, skeemid jms. - Pilttekstide ja teabegraafika lugemine ja tõlgendamine on oluline, et mõista pildilise teabe konteksti, sisu ja sõnumit. - Meedia olemus ja eesmärgid tänapäeval hõlmavad informeerimist,	Teksti vastuvõtt - Õppimise ja arusaamise toetamiseks on oluline oskus seostada omavahel teksti, tabelit, pilti ja heli. Näiteks võib teksti abistada visuaalse materjaliga, nagu tabel või pilt, ning neid võib täiendada heliefektidega, et muuta õppimine mitmekesisemaks ja põnevamaks. - Reageerides tekstidele, võib vastata nii suuliselt kui ka kirjalikult, kasutades sobivat vormi. Näiteks võib võrrelda erinevaid tekste omavahel, selgitada segaseid kohti, esitada küsimusi, vahendada ja kokku võtta olulist infot, kommenteerida, esitada vastuväiteid ning luua tõlgendusi ja väljendada oma arvamusi. Samuti on oluline kasutada õpituid

harimist, meelelahutust ja veenmist, pakkudes erinevaid meediakanaleid ja formaate vastavalt publiku vajadustele ja huvidele. • Meediatekstide tunnused varieeruvad sõltuvalt nende eesmärgist ja sihtgrupist ning põhilised meediakanalid hõlmavad ajalehti, ajakirju, televisiooni, raadiot ja internetiportaale. • Kvaliteetajakirjandus keskendub faktidele ja objektiivsusele, samas kui meelelahutuslik meedia pakub meelelahutust ja emotsionaalset kogemust ning oluline on osata eristada fakti ja arvamust. • Meediatekstide põhiliigid hõlmavad uudislugusid, aramuslugusid, intervjuusid, reportaaže ja kuulutusi, mille ülesehitus sisaldab pealkirja ja vastavalt tüübile erinevat struktuuri ja sisu. • Tele- ja raadiosaated pakuvad erinevaid programme ja formaate, mille eesmärk võib olla nii informeerida kui ka meelelahutada, ning oluline on mõista nende erinevusi ja eesmärke.	keele- ja tekstimõisteid tekstide mõistmisel ning nende omavahelise seostamise ja analüüsimise käigus. • Oluline on tutvuda erinevate meediatekstide ülesehituse ja olemusega, et paremini mõista nende eesmärke ja sihtgruppe ning osata neile tõhusalt reageerida.
Tekstiloom • Kirja koostamine ja vormistamine on oluline oskus, mille abil saame edastada teavet selgelt ja arusaadavalt. Keelevahendite valik mängib olulist rolli sõnumi edastamisel ning aitab luua	Tekstiloom • Viisakas, asja- ja olukohane oma arvamuse ning seisukoha põhjendamine on oluline oskus nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses. Sündmuse, nähtuse või teksti kohta arvamuse avaldamisel on oluline kasutada omandatud keele- ja tekstimõisteid, et luua selge ja arusaadav tekst ning seostada ideid ja argumente tõhusalt.

teksti, mis on lugejale kergesti mõistetav. • Teabe edastamisel või reprodutseerimisel tuleb tagada, et see oleks seotud konkreetse teema või isikliku kogemusega. Oluline on välja tuua olulised punktid ja luua seos lugeja ja teema vahel. • Uudisloo koostamine algab materjali kogumisega erinevatest infoallikatest, sealhulgas intervjuudest, dokumentidest ja muudest usaldusväärsetest allikatest. Kirjutaja peab kandma vastutust avaldatud materjali eest, tagades selle täpsuse ja objektiivsuse. • Uudisloo pealkirjastamine on oluline osa selle loomisest. Pealkiri peaks olema lühike, kuid informatiivne, pakkudes lugejale aimu loo sisust ja köites nende tähelepanu. Samal ajal peab see jääma truuks loo tegelikule sisule. • Intervjuu ettevalmistamine, läbiviimine, kirjutamine, toimetamine ja vormistamine on olulised sammud selleks, et luua informatiivne ja huvitav tekst. Enne intervjuud tuleb hoolikalt valmistuda, uurides intervjuu teemat ja intervjuueeritava tausta. Küsimuste ettevalmistamine on võtmetähtsusega, et saada selgeid ja asjakohaseid vastuseid. • Kirjalike tööde vormistamisel tuleb järgida põhilisi põhimõtteid, mis hõlmavad korrektset struktuuri, õiget	• Õpilane suudab ette valmistada, koostada ja suuliselt esitada erinevat tüüpi tekste, sealhulgas jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste. Samuti on tal oskus vormistada tekste korrektselt, järgides kehtestatud reegleid ja norme
--	---

keelekasutust ja teksti loetavust. Teksti arvutitöötlus võimaldab mugavat ja efektiivset tööd teksti korrigeerimise, redigeerimise ja vormistamisega. • Arvamusloo suuline ja kirjalik kommenteerimine hõlmab isikliku seisukoha väljendamist teatud teema suhtes ning selle põhjendamist argumentide ja tõenditega. Oluline on selgelt ja veenvalt väljendada oma seisukohta.	
Õigekeelsus ja keelehoole: • <u>Üldteemad Keeletasandi erinevused:</u> kõrgstiil (kirjakeel) ja argikeel. Eesti keele murded ja nende erinevused. Oskussõnavara tähtsus erinevates valdkondades. Keeletu suhtlemise vormid ja nende tähendus. • <u>Häälikuõpetus ja õigekiri</u> Häälikute klassifitseerimine vastavalt nende omadustele. Kaashäälikuühendi põhireegli kohaldamine liitsõnade puhul, samuti kaashäälikuühendite õigekirja erandid. Veaohtrliku häälikuõigekirjaga sõnade õigsuse kontrollimine. Omasõnade ja võõrsõnade kasutamine ning nende õigekiri. Veaohtrlike võõrsõnade korrektne kirjutamine. Sõnade silbitamine ja pikkade ning lühikeste silpide	Õigekeelsus ja keelehoole: • Õpilane suudab eristada kirjakeelt argikeelest ning omab teadmisi eesti keele erinevate murdede kohta. Ta mõistab oskussõnavara eripära ja oskab seda kasutada vastavalt olukorrale. • Õpilane järgib eesti keele õigekirja põhireegleid ning tunneb õigekirjajuhiseid, mida võib leida veebiallikatest, sõnaraamatutest ja käsiraamatutest. Samuti on õpilasel arusaam eesti keele häälikusüsteemist. • Õpilane on tuttav eakohaste võõrsõnade tähenduse ja õigekirjaga ning suudab neid kasutada sobivas kontekstis. • Omandatud sõnavarateadmisi rakendatakse tekstide loomisel, analüüsimisel ja hindamisel, teadvustades, et sõnadel võib olla erinevad stiilivarjundid. • Õpilane tunneb eri sõnaliike ja nende tunnuseid ning oskab kasutada ÕS-i õigete sõnavormide leidmiseks, rakendades neid teadmisi tekstide loomisel.

mõistmine. Õigekirja ja välde seosed ning õigsuse kontrollimine Eesti õigekeelsussõnaraamatust. • <u>Sõnavaraõpetus</u> Sõna ja selle tähendus ning sõnavara rikastamine erinevate sünonüümide kasutamisega. Homonüümide ja veahtlike paronüümide mõistmine ja õige kasutamine. • <u>Vormiõpetus ja õigekiri</u> Sõnaliigid ja nende funktsioon lauses: tegusõnad, käandsõnad (nimi-, omadus-, arv- ja asesõnad) ning muutumatud sõnad (määr-, kaas-, side- ja hüüdsõnad). Tegusõna pöördelised vormid, sealhulgas pööre, arv, aeg, kõneviis ja tegumood ning nende kasutamine lauses. Tegusõna käändeliste vormide tundmine ja kasutamine. Tegusõna astmevaheldus, eriti tähelepanu pöörates veahtlikele tegusõnadele ja nende vormidele • Õige pöördevormi leidmine Eesti õigekeelsussõnaraamatust, vormimoodustus tüüpsõna järgi. • Liit-, ühend- ja väljendtegasõnad ning nende korrektne kokku- või lahkukirjutamine. • Käandsõnad ja nende omavahelised seosed erinevates käändetes. Tuleb jälgida veahtlikke käändvorme. • Käandsõnade astmevaheldus, eriti tähelepanu pöörates veahtlikele	
--	--

käändsõnadele ja sõnavormidele. Õige käänevormi leidmine Eesti õigekeelsussõnaraamatust, vormimoodustus tüüpsõna järgi. • Omadussõnade võrdlusastmed ning nende veaohalikud vormid. Kokku- ja lahkukirjutamine vastavalt õigekirjareeglitele. • Numbrate kirjutamine erinevates kontekstides, sealhulgas põhi- ja järgarvud, kuupäevad, aastad ja kellaajad. • Muutumatud sõnad, sealhulgas määr- ja kaassõnad, ning nende eristamine vastavalt nende funktsioonile lauses.	
--	--

7nda klassi eesti keeles toimub lõimumine loodusainetega (linnu-, taimede- ja kohanimed), matemaatikaga (arvsõnade õigekeelsus), infotehnoloogiaga (EKI kasutamine, sõnaveebi kasutamine)